

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการประเมินมาตรฐาน รายวิชา 3100 – 0001 งานเทคนิคพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 หลักสูตรรายวิชา

2.2 การวัดและประเมินผล

2.3 การวัดผลและประเมินผลภาคปฏิบัติ

2.4 มาตรฐานการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาของสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา

2.5 มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน สำหรับวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยการอาชีพ

2.6 บริบทวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

2.7 การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology)

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรรายวิชา

ในการเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รายวิชา 3100 - 0001 งานเทคนิคพื้นฐานเป็นรายวิชาปรับพื้นฐาน ที่นักเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมทุกคนต้องเรียนตามหลักสูตรและฝึกทักษะในกระบวนการปฏิบัติงาน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ได้ถือใช้จัดการเรียนการสอนมาจนถึงปัจจุบันรายวิชา 3100 - 0001 งานเทคนิคพื้นฐานเป็นรายวิชาหนึ่งที่บรรจุอยู่ในหลักสูตรนี้ ซึ่งได้บอกถึงรายละเอียดในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.1.1 จุดประสงค์รายวิชา

- 1) เพื่อให้มีความเข้าใจ หลักการใช้ การบำรุงรักษาเครื่องมือการแปรรูปชิ้นงานโลหะ
- 2) เพื่อให้สามารถปรับแต่ง ปรับตั้งและลับคมตัดเครื่องมือกลและแปรรูปชิ้นงานโลหะในงาน เทคนิคพื้นฐานช่างเครื่องกล

3) เพื่อให้มีเจตคติที่ดี ปฏิบัติงานอย่างประณีตเรียบร้อยมีระเบียบวินัย อดทน มีกิริยาเรียบร้อยในการทำงานด้วยความรอบคอบและปลอดภัย

2.1.2 มาตรฐานรายวิชา 3100 – 0001 งานเทคนิคพื้นฐาน

1. เข้าใจหลักการและการบำรุงรักษาเครื่องมือทั่วไปและงานเทคนิคพื้นฐานช่างเครื่องกล

2. เลือกปรับแต่ง ปรับตั้งและลับคมตัดเครื่องมือกลในงานเทคนิคพื้นฐานช่างเครื่องกล

3. ร่างแบบบนชิ้นงาน แปรรูป ขึ้นรูป ประกอบและปรับชิ้นงานโลหะด้วยเครื่องมือ (Handtool) และเครื่องมือกลเบื้องต้นตามแบบสั่งงาน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้การบำรุงรักษาเครื่องมือและเครื่องกลเบื้องต้น ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน งานวัดและตรวจสอบ งานร่างแบบ งานตัด งานตะไบ งานเจาะ งานลับคมตัด งานทำเกลียว งานประกอบ จากการศึกษาจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชางานฝีมือตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง 2546 ผลการศึกษาได้กำหนดหน่วยการสอนภาคปฏิบัติ และคาบสอน ดังนี้

หน่วยที่ 1 การใช้การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องกลเบื้องต้น และความปลอดภัย	12	คาบ
หน่วยที่ 2 งานวัดและตรวจสอบ	12	คาบ
หน่วยที่ 3 งานร่างแบบ	6	คาบ
หน่วยที่ 4 งานตะไบ	48	คาบ
หน่วยที่ 5 งานลับคมตัด	12	คาบ
หน่วยที่ 6 งานเจาะ	12	คาบ
หน่วยที่ 7 งานทำเกลียว	6	คาบ
หน่วยที่ 8 งานเลื่อย	6	คาบ
หน่วยที่ 9 งานสกัด	6	คาบ
หน่วยที่ 10 งานประกอบ	6	คาบ
รวม	120	คาบ

จากที่ได้ศึกษารายละเอียดดังกล่าว หลักสูตรรายวิชาประกอบด้วยจุดประสงค์รายวิชา คำอธิบายรายวิชาและมาตรฐานรายวิชา ซึ่งเมื่อได้ทำการวิเคราะห์งานแล้วก็จะทราบว่า หลักสูตรได้กำหนดเนื้อหาที่เป็นความรู้ ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้ครูผู้สอนทำการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการปฏิบัติงานของนักเรียนให้เป็นไปตามจุดประสงค์และมาตรฐานรายวิชาที่กำหนดไว้ โดยที่นักเรียนที่ผ่านกระบวนการเรียนการสอนแล้วต้องมีความรู้ มีทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพตามเกณฑ์ร้อยละ 60 ของผู้เรียน

2.2 การวัดและประเมินผล

กระบวนการประเมินเป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่า การจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ ดังนั้นการประเมินจึงมีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการศึกษา ในเรื่องการประเมินนี้ ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545 : 166) กล่าวว่า การประเมินผลหมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพคุณค่าความจริงและการกระทำโดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงานการสัมภาษณ์หรือการทดสอบประกอบการพิจารณา

อำภา บุญช่วย (2545 : 129) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การนำเอาผลที่วัดได้มาหาคุณภาพเพื่อพิจารณาหาสิ่งที่ดีหรือเลวควรปรับปรุง ยกเลิกหรือขยายต่อไป

ส.วาสนา ประवालพฤกษ์ (2544 : 15) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ 2 ความหมายดังนี้ การประเมินผลหมายถึง การลงสรุป ตีราคาพฤติกรรมของผู้เรียนในแง่ปริมาณโดยใช้การตัดสินใจการประเมินผลหมายถึง การตีราคาพฤติกรรมของผู้เรียนในแง่คุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานด้วยวิธีอื่น ๆ ที่ไม่ใช่วัดด้วยเครื่องมือวัดเชิงปริมาณและใช้การตัดสินใจเชิงคุณภาพ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2543 : 14-17) กล่าวว่า การประเมินผลหมายถึง การตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีหลักเกณฑ์เพื่อสรุปว่า สิ่งนั้นดี – เลวปานใด

อนันต์ ศรีโสภณ (2533 : 6) กล่าวว่า การวัดผลหมายถึง การกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์เข้ากับวัตถุ สิ่งของเหตุการณ์ หรือพฤติกรรมที่เป็นไปตามกฎ นั่นคือการวัดจึงเป็นการพิจารณาคุณลักษณะของเหตุการณ์ปรากฏการณ์ วัตถุ สิ่งของด้วยเครื่องมืออย่างมีระบบ

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2539 : 10) กล่าวว่า การวัดผลหมายถึง ประเมินผล การเรียนการสอนเพื่อค้นหาและพัฒนาสมรรถภาพให้เด็กเรียนดีขึ้น ครูสอนเก่งขึ้นและให้

การตัดสินใจที่เที่ยงตรงแน่นอนและยุติธรรมมากขึ้น

ภัทรา นิคมานนท์ (2538 : 1-5) ได้กล่าวถึง การประเมินผล ว่าเป็นการนำเอาข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดมาใช้ในการตัดสินใจ โดยการหาข้อสรุป ตัดสินประเมินค่า หรือตีราคาโดยเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่นหรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สมบูรณ์ ต้นยะ (2538 : 1-5) ได้กล่าวถึง การประเมินผลทางการศึกษา ว่าเป็นกระบวนการที่จะตัดสินคุณค่าของกิจกรรมทางการศึกษา โดยอาศัยวิธีการที่มีระเบียบแบบแผนมีหลักฐานและเหตุผลประกอบอย่างเพียงพอเพื่อพิจารณาว่ากิจกรรมทางการศึกษานั้นเหมาะสมหรือไม่ประการใด

อำนาจ เลิศขยันดี (2542 : 1-3) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้เป็นสองนัยคือ

1. การประเมินผลเป็นกระบวนการที่เป็นระบบของการจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะตัดสินใจในการที่จะสรุปผลเรื่องของจุดมุ่งหมายว่ามีปริมาณมากน้อยเท่าไรและได้มีนักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้แบบสัมฤทธิ์ผลหรือไม่

2. การประเมินผลเป็นกระบวนการที่เป็นระบบของการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจครั้งสุดท้าย

สุมาลี จันทร์ชลอ (2542 : 101) ได้สรุปความหมายของการวัดผลว่า หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการเพื่อให้ได้จำนวนตัวเลขซึ่งมีความหมายแทนปริมาณหรือขนาดหรือคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการวัด

จากการศึกษาความหมายของการวัดและประเมินผลพอจะสรุปได้ว่า การวัดผลนั้นเป็นกระบวนการตรวจสอบอย่างหนึ่งเพื่อให้ได้ค่าที่เป็นปริมาณตัวเลข ขนาดหรือน้ำหนัก โดยการตรวจสอบซึ่งจะต้องอาศัยเครื่องวัดเพื่อให้ได้ค่าวัดหรือข้อมูลที่เที่ยงตรงส่วนการประเมินผลนั้นคือการตีราคาหรือกำหนดค่าของสิ่งของหรือคน โดยเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งการประเมินผลนั้นจะกระทำหลังจากการวัดผลแล้ว จึงทำการลงความเห็นสรุปว่าดีหรือไม่ดี จึงจะทำให้เกิดความถูกต้องและเหมาะสม

2.3 การวัดผลและประเมินผลภาคปฏิบัติ

2.3.1 ความหมายการวัดผลภาคปฏิบัติ

สุมาลี จันทร์ชลอ (2542 : 103) กล่าวถึง การวัดภาคปฏิบัติว่าเป็นการวินิจฉัยพฤติกรรมการปฏิบัติของผู้เรียนทำให้เห็นจุดเด่น จุดด้อยในการปฏิบัติของผู้เรียนมี

ความเกี่ยวข้องกับการวัด 2 ส่วนคือ กระบวนการและส่วนของผลงาน

บลูม และคณะ อ้างถึงในบรรจบ อรชร (2547 : 2-3) ได้ให้ความหมายของการวัด พฤติกรรมด้านทักษะพิสัยว่าเป็นการวัดเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว การใช้วัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ถ้าบุคคลใดสามารถบังคับระบบกล้ามเนื้อ ระบบประสาทและสมองให้สัมพันธ์กันได้แล้วย่อมจะเกิดทักษะในการปฏิบัติต่าง ๆ การที่จะเกิดทักษะที่ชำนาญหรือให้เกิดความคล่องแคล่วว่องไวและถูกต้องได้นั้นย่อมต้องอาศัยการฝึกฝนจากการปฏิบัติจริงบ่อย ๆ

สุนันท์ สกลโกสม อ้างถึงในคารมย์ แก้วกันยา (2545 : 63) ได้ให้ความหมายของการวัดผลภาคปฏิบัติว่าเป็นการทดสอบเพื่อพิจารณาความสามารถในการทำงานได้ตาม จุดมุ่งหมาย (Manipulative objective) หรือเป็นการทดสอบเพื่อพิจารณาประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นเกิดจากการกระทำหรือสถานการณ์ที่กำหนด

ไพศาล หวังพานิช อ้างถึงในคารมย์ แก้วกันยา (2545 : 9) กล่าวถึงการวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปการกระทำจริงให้ออกมาเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปะศึกษา วิชาพลศึกษา การช่าง เป็นต้นและการวัดภาคปฏิบัติหรือความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นการวัดที่ให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมตรงออกมาด้วยการกระทำโดย ถือว่าการปฏิบัติเป็นความสามารถในการผสมผสานหลักการวิธีการต่าง ๆ ที่ได้รับการฝึกฝนมา ให้ปรากฏออกมาเป็นทักษะ (Skill outcomes) ของผู้เรียน

จากที่กล่าวมา พอจะสรุปความหมายของการวัดผลภาคปฏิบัติได้ว่าเป็น การตรวจสอบ ความสามารถของผู้เรียนในการปฏิบัติงานตามแบบงานที่กำหนด โดยพิจารณาผลเทียบกับ เกณฑ์ที่วางไว้

2.4 มาตรฐานการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาของสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา

กิจกรรมหรือการปฏิบัติใด ๆ ที่ได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่วางไว้แล้วทำให้เกิดความเชื่อมั่นและยอมรับว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาอาชีวศึกษามีคุณภาพและ คุณลักษณะตรงตามที่พึงประสงค์ คุณภาพในที่นี้หมายถึง ผู้สำเร็จที่มีคุณสมบัติตรงตาม เป้าหมายได้มาตรฐานตามเกณฑ์ร้อยละ 60 ของหลักสูตรและความต้องการของตลาดแรงงาน และหมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาจึงมีการยอมรับว่ามี ประสิทธิภาพเป็นระบบและเป็นแบบแผนที่ดีทั้งนี้มีความมุ่งหวัง ดังนี้

1. ให้ผู้จบอาชีวศึกษามีความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพกับความต้องการและทัดเทียมกับนานาชาติ
2. สร้างความเป็นสากลในกระบวนการและผลิตผลของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศหลายองค์กรที่ต้องปฏิบัติพันธะที่มีอยู่ เช่น มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ มาตรฐาน ISO เป็นต้น
3. ผลักดันให้เกิดการแข่งขันการพัฒนาระหว่างสถานศึกษาต่าง ๆ ในสังกัดกรมอาชีวศึกษาไปสู่มาตรฐานเดียวกัน

2.5 มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสำหรับวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยการอาชีพ

มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน สำหรับวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้พัฒนาขึ้นมาภายใต้มาตรฐานการอาชีวศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2549 เพื่อให้สถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยการอาชีพในสังกัดได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และยังใช้กำกับติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน รวมทั้งการประกันคุณภาพ ในสถานศึกษาที่จะเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 ที่มีความชัดเจนในการนำสู่การปฏิบัติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาของสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะต้องนำไปใช้ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในทุกเรื่องและโดยเฉพาะต้องเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ซึ่งมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสำหรับวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยการอาชีพ ประกอบไปด้วย 7 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพ

ข้อกำหนดที่ 1.1 ความรู้ และทักษะวิชาชีพ ตามหลักสูตรที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ร้อยละ ของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดตามชั้นปี

คำอธิบาย ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์การฟื้นฟูสภาพของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรในแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน จำแนกตามชั้นปีเมื่อเทียบกับผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละชั้นปี

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียน

คำอธิบาย ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การเทียบโอนความรู้ หรือประสบการณ์วิชาชีพ ในการจัดการเรียนการสอนแบบเทียบโอนความรู้หรือประสบการณ์วิชาชีพของหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน

ข้อกำหนดที่ 1.2 ความรู้ ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานอาชีพได้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ร้อยละ ของผู้เรียนที่สามารถประยุกต์หลักการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มาใช้แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอาชีพอย่างเป็นระบบ

คำอธิบาย ผู้เรียนที่จัดทำผลงาน นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ผลผลิตของผู้เรียนและโครงการ โครงการวิทยาศาสตร์ โดยประยุกต์ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ในแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน จำแนกตามชั้นปี เป็นต้น

ข้อกำหนดที่ 1.3 ทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะในการสื่อสาร ด้านการฟัง การอ่าน การเขียนและการสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

คำอธิบาย ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาจนมีทักษะด้านการฟัง การอ่าน การเขียนและการสนทนา ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักสูตรในแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน จำแนกตามชั้นปี

ข้อกำหนดที่ 1.4 ความรู้ และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ร้อยละ ของผู้เรียนที่มีความสามารถใช้ความรู้และเทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

คำอธิบาย ผู้เรียนที่สามารถใช้ความรู้และเทคโนโลยีการศึกษาค้นคว้า เช่น อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานวิชาชีพ เช่น การเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์

การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางวิชาชีพ ฯลฯ ตามหลักสูตรในแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา
สาขางานจำแนกตามชั้นปี

ข้อกำหนดที่ 1.5 คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีในวิชา การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม
และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 6 ร้อยละ ของผู้เรียนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ
มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

คำอธิบาย ผู้เรียน ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม เช่น
ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความเมตตา กรุณา ความขยัน อดทน
การประหยัดและออม การหลีกเลี่ยงอบายมุข และสิ่งเสพติด เป็นต้น การมีบุคลิกภาพ
ที่เหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ตามหลักสูตรในแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน
จำแนกตามชั้นปี

ข้อกำหนดที่ 1.6 มีความรู้ มีทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพและหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จ
การศึกษา ร้อยละ 60 ของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 7 ร้อยละ 60 ของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม
เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

คำอธิบาย ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับชั้น ปวส.1 เมื่อเทียบกับผู้เรียนแรกเข้า
ในแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน

ตัวบ่งชี้ที่ 8 ร้อยละ ของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์
การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

คำอธิบาย ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับชั้น ปวส.2 เมื่อเทียบกับผู้เรียนแรกเข้าใน
แต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน

ตัวบ่งชี้ที่ 9 ร้อยละ ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ผ่าน
การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

คำอธิบาย ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรและประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่ผ่าน
การประเมินมาตรฐานวิชาชีพต้องผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 จากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด
ตามประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขางาน

ตัวบ่งชี้ที่ 10 ร้อยละ ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง ที่ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

คำอธิบาย ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่ผ่าน

การประเมินมาตรฐานวิชาชีพจากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดตามประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขางาน

ข้อกำหนดที่ 1.7 ความรู้และทักษะในการหางานทำ การศึกษาต่อและการประกอบ อาชีพอิสระ

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ร้อยละ ของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำในสถานประกอบการหรือ ประกอบอาชีพอิสระและศึกษาต่อภายใน 1 ปี

คำอธิบาย ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ปวช. ปวส. ในปีการศึกษาที่ผ่านมา ที่ได้งานทำในสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนประกอบอาชีพอิสระและศึกษาต่อ ภายใน 1 ปี ตามประเภทวิชาสาขาวิชาและสาขางาน

ข้อกำหนดที่ 1.8 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่สถานประกอบการหรือ หน่วยงานพอใจ

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ ที่มีต่อคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา

คำอธิบาย ความพึงพอใจของผู้บริหาร เจ้าของสถานประกอบการหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละหลักสูตรตามประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขา งาน

มาตรฐานที่ 2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ข้อกำหนดที่ 2.1 สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 13 ร้อยละหลักสูตรฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพ

คำอธิบาย สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะในระดับสาขาวิชา สาขางาน หรือรายวิชา หรือปรับปรุงแผนการเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน ชุมชนและท้องถิ่น โดยดำเนินการตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรฐาน สมรรถนะมีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร แผนการเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อกำหนดที่ 2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 14 ร้อยละ ของแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

คำอธิบาย สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ คุณธรรม จริยธรรม หรือบูรณาการความรู้จากรายวิชาต่างๆ โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญมีการจัดกิจกรรม การใช้สื่อการสอน การวัดประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสม

สอดคล้องกับผู้เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 15 ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อคุณภาพการสอนของผู้สอน

คำอธิบาย ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อคุณภาพการสอนของผู้สอนในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ในรายวิชาที่สอน ความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหา และเทคนิควิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล เป็นต้น

ตัวบ่งชี้ที่ 16 ร้อยละ ของงบประมาณที่สถานศึกษาจัดซื้อวัสดุฝึก อุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

คำอธิบาย งบประมาณที่สถานศึกษาจัดซื้อวัสดุฝึก อุปกรณ์สำหรับการเรียนในแต่ละสาขาวิชา ต้องบ่งชี้การทั้งหมดได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อกำหนดที่ 2.3 จัดระบบคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมและเพียงพอในแต่ละสาขาวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ 17 ระดับความเหมาะสมเพียงพอของระบบคอมพิวเตอร์ในแต่ละสาขาวิชา

คำอธิบาย ความเหมาะสมของห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ การบริหารจัดการ การใช้ห้องคอมพิวเตอร์ และจำนวนผู้เรียนต่อเครื่องคอมพิวเตอร์ ในแต่ละครั้งของการเรียนในรายวิชาที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ แต่ละหลักสูตร ตามประเภทวิชาสาขาวิชา และสาขางาน

ข้อกำหนดที่ 2.4 จัดสถานที่เรียน สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน สถานที่ศึกษาค้นคว้าให้เหมาะสมกับสาขาวิชาทั้งในสถานศึกษา สถานประกอบการ และแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 18 ระดับความเหมาะสมในการจัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน พื้นที่ฝึกปฏิบัติงานเหมาะสมกับวิชาที่เรียน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเกิดประโยชน์สูงสุด

คำอธิบาย ความเหมาะสมในการจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน พื้นที่ฝึกปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน สอดคล้องกับรายวิชาที่เรียน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 19 ระดับความเหมาะสมในการจัด ศูนย์วิทยบริการให้เหมาะสมกับวิชาที่เรียน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และเกิดประโยชน์สูงสุด

คำอธิบาย ความเหมาะสมในการจัดศูนย์วิทยบริการ ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ห้องอินเทอร์เน็ตที่มีสื่อหลากหลาย มีระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบการสืบค้น และสามารถรองรับการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน

และสังคม โดยจัดให้มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์การศึกษาที่เพียงพอหรือเหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ 20 ระดับความเหมาะสมในการจัดให้มีครุภัณฑ์ และอุปกรณ์

คำอธิบาย ความเหมาะสมในการจัดครุภัณฑ์และอุปกรณ์การเรียน โดยพิจารณาจากความเพียงพอหรือเหมาะสมในการใช้งานและความทันสมัยของครุภัณฑ์และอุปกรณ์ รวมทั้งประสิทธิภาพในการใช้งานที่สามารถตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้ได้อย่างเหมาะสมในสาขาวิชาหรือสาขางาน

ข้อกำหนดที่ 2.5 จัดระบบความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 21 ระดับคุณภาพการจัดระบบความปลอดภัยของสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสาขาวิชาหรือสาขางาน

คำอธิบาย จัดระบบความปลอดภัยของสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เช่น การใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร การจัดระบบแสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ การจัดพื้นที่ห้องเรียนห้องปฏิบัติ การจัดผังห้องปฏิบัติการ ระบบป้องกันอัคคีภัย ฯลฯ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ข้อกำหนดที่ 2.6 พัฒนาคณาจารย์ทุกคนของสถานศึกษาในงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 22 ร้อยละของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามหน้าที่รับผิดชอบ

คำอธิบาย จำนวนครูและบุคลากรสายสนับสนุนของสาขาวิชาหรือสาขางานที่ได้รับการพัฒนาในวิชาชีพที่สอนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อคนต่อปี

ข้อกำหนดที่ 2.7 ระดมทรัพยากรจากทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาร่วมกันจัดการศึกษาทั้งในระบบและทวิภาคีอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 23 จำนวนครั้งหรือปริมาณในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบาย การระดมทรัพยากรบุคคล เงิน เครื่องมือเครื่องจักร และอื่น ๆ ทั้งภายในภายนอกสถานศึกษา เช่น การเป็นวิทยากรให้ความรู้ สนับสนุนเงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เป็นต้น เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 24 จำนวนสถานประกอบการที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษาระบบทวิภาคีและระบบปกติ

คำอธิบาย สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน ในการวางแผนและปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน การฝึกวิชาชีพในระบบทวิภาคีและการฝึกงานในระบบปกติ ตามหลักสูตรที่สถานศึกษาจัด โดยสถานศึกษาต้องมีการลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการ ที่มีความพร้อมและทันสมัยของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ครุภัณฑ์ มีครูฝึกที่มีทักษะความชำนาญ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีแผนการฝึกปฏิบัติงานให้กับผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 25 จำนวนคน - ชั่วโมงของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน

คำอธิบาย มีการจัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับสาขาของนักเรียน จากภายนอกสถานศึกษา เช่น สถานประกอบการหน่วยงานต่าง ๆ ชุมชน และท้องถิ่นในการพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 26 อัตราส่วนของผู้สอนประจำที่มีคุณวุฒิด้านวิชาชีพต่อผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา

คำอธิบาย จำนวนผู้สอนที่เป็นข้าราชการ ครูประจำ พนักงานราชการ ครูจ้างที่สถานศึกษาทำสัญญาจ้างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียนที่มีคุณวุฒิต่างวิชาชีพ ซึ่งได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนต่อจำนวนผู้เรียนทั้งหมดในแต่ละสาขาวิชาหรือสาขาวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ 27 อัตราส่วนของผู้สอนประจำต่อผู้เรียน

คำอธิบาย จำนวนผู้สอนที่เป็นข้าราชการ ครูประจำ พนักงานของรัฐ ครูอัตราจ้างที่สถานศึกษาทำสัญญาจ้างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียนต่อจำนวนผู้เรียนทั้งหมดของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 จัดระบบการดูแลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อกำหนดที่ 3.1 จัดทำระบบการดูแลให้คำปรึกษาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 28 จำนวนครั้งของการจัดให้ผู้เรียนพบครูที่ปรึกษา

คำอธิบาย สาขาวิชาหรือสาขาจัดให้ผู้เรียนทุกคน (ทั้งกลุ่มหรือห้อง) พบครูที่ปรึกษาเพื่อดูแลติดตามให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเรียนและความประพฤติอย่าง

ต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 29 จำนวนครั้งของการจัดบริการตรวจสอบสารเสพติดให้กับผู้เรียน

คำอธิบาย สถานศึกษามีการจัดให้บริการตรวจสอบสารเสพติด สิ่งเสพติดชนิดร้ายแรง เช่น ยาบ้า เฮโรอีน เป็นต้น ให้กับผู้เรียนทั้งหมดในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 30 ร้อยละของผู้เรียนที่ออกกลางคันเมื่อเทียบกับแรกเข้า

คำอธิบาย ผู้เรียนที่ออกกลางคัน โดยการลาออกและพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาหรือในกรณีอื่นเมื่อเทียบกับผู้เรียนแรกเข้า ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนนักศึกษาใน ปีการศึกษาเดียวกัน

ข้อกำหนดที่ 3.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี งามในวิชาชีพ รวมทั้งด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

ตัวบ่งชี้ที่ 31 จำนวนครั้งและประเภทของกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ รวมทั้งด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

คำอธิบาย สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม รวมทั้ง ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ให้กับผู้เรียนทุกสาขาวิชาหรือสาขางาน

ข้อกำหนดที่ 3.3 จัดทำระบบการดูแลให้คำปรึกษาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและมี ประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 32 จำนวนครั้งและประเภทของกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

คำอธิบาย สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งที่จัดภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน ทุกสาขาวิชาหรือสาขางาน

มาตรฐานที่ 4 การบริการวิชาชีพสู่สังคม

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาควรมีการบริการวิชาชีพสู่สังคม ดังนี้

ข้อกำหนดที่ 4.1 บริการวิชาชีพที่เหมาะสมตามความต้องการของชุมชน สังคม องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 33 จำนวนและประสิทธิผลของกิจกรรมหรือ โครงการที่ให้บริการ วิชาชีพและฝึกทักษะวิชาชีพ

คำอธิบาย สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ให้บริการวิชาชีพ พร้อมทั้งให้ความรู้และคำแนะนำในการดูแลบำรุงรักษา รวมทั้งมีการให้บริการ โครงการฝึกทักษะวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพของประชาชน ทั้งนี้ทุกกิจกรรมหรือโครงการจะต้องมีการประเมินผลความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ข้อกำหนดที่ 4.2 จัดสรรงบประมาณเพื่อการบริการวิชาชีพอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับแผนการบริการวิชาชีพที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 34 ร้อยละของงบประมาณในการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ให้บริการวิชาชีพและฝึกทักษะวิชาชีพต่อบำเหน็จการ

คำอธิบาย งบประมาณที่ใช้จริงในการดำเนินการกิจกรรมหรือโครงการบริการวิชาชีพและฝึกทักษะวิชาชีพที่สาขาวิชาหรือสาขางาน ได้รับจัดสรรจากสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นต่อบำเหน็จการ

มาตรฐานที่ 5 นวัตกรรมและการวิจัย

ข้อกำหนดที่ 5.1 สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการสร้างและพัฒนา นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการที่นำไปใช้ในการพัฒนามีการจัดการเกี่ยวกับ นวัตกรรม และการวิจัย ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 35 จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการ

คำอธิบาย สถานศึกษาสนับสนุนผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน ในแต่ละหลักสูตร ทุกสาขาวิชาหรือสาขางาน ให้มีการสร้างและพัฒนา นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน หรืออำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน หรือการประกอบอาชีพและหรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและประเทศซึ่งนำไปสู่การแข่งขันระดับชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 36 จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย โครงการ ที่มีประโยชน์ทางวิชาชีพและ /หรือ ได้รับการเผยแพร่ระดับชาติ

คำอธิบาย สถานศึกษาสนับสนุนผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน ในแต่ละหลักสูตร ทุกสาขาวิชาหรือสาขางาน สร้างและพัฒนา นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการที่มีประโยชน์ทางวิชาชีพหรือ สนับสนุนให้ผู้สอนผู้เรียนเผยแพร่ผลงานในระดับชาติ

ข้อกำหนดที่ 5.2 จัดสรรงบประมาณในการสร้าง พัฒนา และเผยแพร่ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และโครงการที่นำไปใช้ ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 37 ร้อยละของงบประมาณที่ใช้ในการสร้าง พัฒนา และเผยแพร่
นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์งานวิจัย และโครงการต้องบดำเนินการ

คำอธิบาย งบประมาณที่ใช้จริงในการสร้าง พัฒนา และเผยแพร่นวัตกรรม
สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการที่สาขาวิชาหรือสาขางานได้รับจัดสรรจากสถานศึกษาและ
หน่วยงานอื่นต้องบดำเนินการ

ข้อกำหนดที่ 5.3 จัดการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนา
นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน สังคม
และประเทศชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 38 จำนวนครั้งและช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนวัตกรรม
สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการ

คำอธิบาย สถานศึกษาจัดการเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนา
นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และโครงการด้วยวิธีการและช่องทางที่หลากหลาย เช่น
วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารการประชุม สัมมนาวิชาการ
การนำเสนอผลงาน เป็นต้น

มาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำและการจัดการ

ข้อกำหนดที่ 6.1 ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำ และมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารใน
การผสมผสานความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา และหน่วยงาน หรือบุคคลภายนอก
ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 39 ระดับคุณภาพการบริหารงานของผู้บริหารที่สอดคล้องกับแผน
ยุทธศาสตร์ และการมีส่วนร่วมของประชาคมอาชีวศึกษา ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

คำอธิบาย การใช้ภาวะผู้นำและการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการผสมผสาน
ความร่วมมือของบุคลากรในสาขาวิชาหรือสาขางาน หน่วยงาน และบุคลากรภายนอกให้เข้า
มามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสาขาวิชาหรือสาขางาน หรือแผนยุทธศาสตร์ รวมทั้ง
การนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้สอดคล้องกับแผนพัฒนา
สถานศึกษาที่กำหนดไว้

ข้อกำหนดที่ 6.2 ใช้ภาวะผู้นำและการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการผสมผสาน
ความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา และหน่วยงาน หรือบุคคลภายนอกให้เข้ามามี
ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 40 ร้อยละ ของบุคลากรในสถานศึกษาที่สามารถปฏิบัติตาม
จรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพ

คำอธิบาย ครู ปฏิบัติตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและ
จรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ข้อกำหนดที่ 6.3 จัดระบบสารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนา
สถานศึกษาอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 41 ระดับคุณภาพของการจัดระบบสารสนเทศ และการจัดการความรู้
ของสถานศึกษา

คำอธิบาย สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด เช่น ข้อมูลผู้เรียน
บุคลากร งบประมาณ เป็นต้น มีระบบบริหารจัดการข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ
และการจัดการความรู้ของสาขาวิชาหรือสาขางาน เพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 7 มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน

ข้อกำหนดที่ 7.1 สถานศึกษาควรจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 42 ระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในที่ก่อให้เกิดการพัฒนา
สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คำอธิบาย สถานศึกษามีระบบกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอย่าง
ต่อเนื่องประกอบด้วย ระบบพัฒนาคุณภาพ ระบบการติดตามคุณภาพ กระบวนการหรือ
การจัดการประกันคุณภาพ โดยกำหนดระเบียบวิธีการขั้นตอน บุคลากร งบประมาณ และ
ระยะเวลาการประเมินคุณภาพภายใน เช่น นโยบายและแผนงานประกันคุณภาพ คณะบุคคล
หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบการทำงานประกันคุณภาพ คู่มือการประกันคุณภาพ มาตรฐานและ
เกณฑ์การประกันคุณภาพ ตลอดจนประเมินผลลัพธ์และการนำผลการประเมินมาใช้ในการ
พัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนและผู้จบการศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ 43 ประสิทธิภาพของการประกันคุณภาพภายใน

คำอธิบาย สถานศึกษามีการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในต่อกรรมการ
สถานศึกษา รวมทั้งสาธารณชนมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการบริหารให้ได้
มาตรฐาน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมี
นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีการปฏิบัติที่ดีหรือการเป็นแหล่งอ้างอิงของสถานศึกษาอื่น

2.6 บริบทวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

ความเป็นมา

วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม เป็นสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 583 / 38 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 การจัดการศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม มีความเป็นมาตั้งแต่ก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

พ.ศ. 2478 โรงเรียนประถมอาชีพเปิดสอนช่างระดับต้น รับจากผู้จบหลักสูตรประถม บริบูรณ์ (ป.4) มี 3 แผนก ได้แก่ แผนกช่างไม้ แผนกช่างปั้นและแผนกช่างจักสาน หลักสูตร 2 ปี

พ.ศ. 2481 โอนมาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเปิดสอนระดับมัธยมตอนต้นแผนกช่างไม้ หลักสูตร 3 ปี

พ.ศ. 2482 เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนช่างไม้ ช่างปั้น และช่างจักสาน จังหวัด มหาสารคาม

พ.ศ. 2487 เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนการช่างมหาสารคาม

พ.ศ. 2500 เปิดสอนหลักสูตร 6 ปี โดยรับจากผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร มัธยมศึกษาปี 3 ที่ในระดับอาชีวศึกษา ชั้นกลาง แผนกช่างไม้

พ.ศ. 2506 เปิดสอนระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกช่างกลโรงงาน และ แผนกช่างยนต์ดีเซล

พ.ศ. 2516 เปิดสอนแผนกช่างเชื่อมและโลหะแผ่น

พ.ศ. 2519 เปิดสอนระดับ ปวส. แผนกช่างกลโลหะ ในปีนี้กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศรวมโรงเรียนการช่างมหาสารคาม และโรงเรียนการช่างสตรีมหาสารคามเป็นวิทยาลัย การอาชีวศึกษา โดยโรงเรียนการช่างมหาสารคามเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม วิทยาเขต 1

พ.ศ. 2520 เปิดสอนระดับ ปวส. แผนกช่างยนต์

พ.ศ. 2521 เปิดสอนระดับ ปวช. แผนกช่างวิทยุโทรคมนาคม

พ.ศ. 2522 1 มกราคม 2522 กระทรวงศึกษาธิการประกาศแยกวิทยาลัยอาชีวศึกษา มหาสารคาม วิทยาเขต 1 เป็นวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคามและเปิดสอนระดับ ปวช. แผนกช่างไฟฟ้า

พ.ศ. 2530 วิทยาลัยฯ ได้รับคัดเลือกเป็นสถานศึกษาดีเด่นกรมอาชีวศึกษา

พ.ศ. 2532 เปิดสอนระดับ ปวส.แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. 2534 วิทยาลัยฯ ได้รับรางวัลพระราชทานสถานศึกษาดีเด่น ระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. 2540 เปิดสอน ระดับ ปทส.ภาควิชาเทคนิคการผลิต วิชาเอกเชื่อมประสาน
เปิดสอนระดับ ปวช. สาขาวิชาช่างซ่อมบำรุง และสาขาวิชาช่างสำรวจ

พ.ศ. 2541 เปิดสอนระดับ ปทส. (ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง) เพิ่มอีก

2 สาขา คือ

1. ภาควิชาช่างยนต์ วิชาเอกเทคนิคช่างยนต์
2. ภาควิชาช่างไฟฟ้า วิชาเอกครูเทคนิคไฟฟ้ากำลัง

พ.ศ. 2542

1. ได้รับคัดเลือกเป็นสถานศึกษาดีเด่นตามมาตรฐานอาชีวศึกษา ชนะเลิศ
อันดับ 1 องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. นักศึกษาในสังกัดวิทยาลัยฯ นายสมพิศ ไชยดำรง ได้รับรางวัล

พระราชทานเยาวชนดีเด่น

พ.ศ. 2543

1. นักศึกษาในสังกัดวิทยาลัยฯ นายโกศล ล้าเลิศ ได้รับรางวัลพระราชทาน
เยาวชนดีเด่นแห่งชาติ

พ.ศ. 2544

1. ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001 : 2000
2. วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ได้รับเลือกเป็นหน่วยมาตรฐานดีเด่นระดับ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อชท.)

พ.ศ. 2545 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ได้รับรางวัลพระราชทานสถานศึกษาดีเด่น
ระดับอุดมศึกษา

ปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคามมีสมาคมและมูลนิธิในการส่งเสริมบุคลากรและ
นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

1. สมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
2. มูลนิธิส่งเสริมการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
3. มูลนิธิเกตุ - สนิธ วงศ์กาไสย์
4. สมาคมผู้ปกครองและครูวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

แผนกที่เปิดทำการสอน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช., ปวส.)

1. แผนกวิชาช่างยนต์	แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
2. แผนกวิชาช่างกลโรงงาน	แผนกวิชาช่างเชื่อม
3. แผนกวิชาช่างไฟฟ้า	แผนกวิชาช่างก่อสร้าง
4. แผนกวิชาช่างซ่อมบำรุง	แผนกวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

ในกรณีที่ผู้เข้าเรียนจบการศึกษามาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1) เพื่อให้เป็นไปตามหลักสูตรและจบการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดนักเรียนที่จบมาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะต้องเข้าเรียนในรายวิชาปรับพื้นฐานในแต่ละสาขาวิชานั้น ๆ ในช่วงเวลาปิดภาคเรียนที่ 1 (ภาคฤดูร้อน) และช่วงปิดภาคเรียนที่ 2 (ภาคฤดูฝน) และจะต้องเข้าเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานในแผนกวิชาช่างเทคนิคพื้นฐาน ซึ่งมี 3 รายวิชา ดังนี้ 1. วิชางานเทคนิคพื้นฐาน 2. วิชาวัสดุช่างอุตสาหกรรม 3. เขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น

ตราของวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม เป็นตราที่มีลักษณะเป็นวงกลมที่กรอบเป็นวงกลม 2 ชั้น ภายในวงกลมรอบนอก มีข้อความเขียนว่า วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ตามแนวโค้งของเส้นวงกลมภายในวงกลมชั้นในเป็นรูปเสมาธรรมจักรและมีตัวอักษร เขียนว่า ทุ ส นิ ม ซึ่งมาจากหลักธรรมของพระพุทธองค์ คือ อริยสัจ 4 แปลว่า สัจจะของผู้ประเสริฐประกอบด้วย

1. ทุข (ท) ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ ความเป็นทุกข์ อันเนื่องมาจากความขัดแย้งภายในตัวเอง
2. สมุทัย (ส) สาเหตุแห่งความเป็นทุกข์ อันเนื่องด้วยความดิ้นรนทะยานอยาก
3. นิโรธ (นิ) ความดับทุกข์ ดับค้นหา ดับความขัดแย้งภายในตัวเองดับความดิ้นรนทะยาน อยากทุกข์เมื่อเกิดได้ต้องดับได้
4. มรรค (ม) ทางปฏิบัติที่ก่อให้เกิดการดับทุกข์ ที่เรียกว่า อริยมรรค 8 ได้แก่ ความเห็นชอบ ความคิดชอบวาจาชอบ กระทำชอบ เลี้ยงที่ชอบ พยายามชอบระลึกชอบและตั้งจิตชอบ

สีที่เป็นสัญลักษณ์ของวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม คือ สีนํ้าเงินกับสีแดง

1. สีนํ้าเงิน	หมายถึง	ความหนักแน่น อดทน สุขุม

รอบคอบ

2. สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงความกล้าหาญ

สีน้ำเงินกับสีแดง จึงมีความหมายว่า ชาวเทคนิคมหาสารคามทุกคนต้องมีความกล้าที่จะคิดด้วยความสุขุม รอบคอบ เพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ กล้าอุปสรรค ทั้งปวง ด้วยความหนักแน่น อดทนเพื่อช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

วิสัยทัศน์

มุ่งมั่นจัดการการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และยืดหยุ่น เพื่อผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ได้มาตรฐานสากลและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

พันธกิจ

พันธกิจที่ 1 การส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีด้วยวิธีการที่หลากหลายและยืดหยุ่น โดยร่วมมือกับหน่วยงาน สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่น

พันธกิจที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้อาชีวศึกษาและเทคโนโลยีให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล

พันธกิจที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากร

พันธกิจที่ 4 การวิจัยและพัฒนาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี

พันธกิจที่ 5 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการการเรียนการสอนและบริการ

ตารางที่ 1 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากร ประจำปี 2552

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากร ประจำปี 2552

(ข้อมูล ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2552)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน / คน
1	ผู้บริหาร	5
2	ครู	86
3	ครูพิเศษ	51
4	ข้าราชการพลเรือน	2
5	ลูกจ้างประจำ	10

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากร ประจำปี 2552 (ข้อมูล ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2552)		
ลำดับที่	รายการ	จำนวน / คน
6	ลูกจ้างชั่วคราว	45
7	ไปช่วยราชการ	2
8	มาช่วยราชการ	6
9	พนักงานราชการ	1
รวม		208

2.7 การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology)

วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) เป็นการวิจัยในแนวทางแบบผสมผสานวิธี ซึ่งเป็นการผสมผสานวิธีคิดและระเบียบวิธีเชิงปริมาณและคุณภาพ ใช้การสังเกตกิจกรรม การร่วมกิจกรรมในพื้นที่การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระยะ ๆ จากนักวิจัยและภาคีที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร โครงการและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้กำหนดนโยบาย ผู้รับผิดชอบและภาคีที่ดำเนินงาน โครงการนี้ในพื้นที่ปฏิบัติการด้วย (เนาวรัตน์ พลายน้อย, 2549 : 3)

วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) เป็นการออกแบบแผนการวิจัยที่จุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายประการดังนี้ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2545 : 13)

1. เพื่อเป็นการตรวจสอบสามเ้าให้เพิ่มความเชื่อมั่นในผลของการวิจัย
2. เพื่อเป็นการเสริมให้สมบูรณ์หรือเติมให้เต็ม เช่น ตรวจสอบประเด็นที่เข้าซ้อนหรือประเด็นที่แตกต่างของปรากฏการณ์ที่ศึกษา เป็นต้น
3. เพื่อเป็นการริเริ่ม เช่น ค้นหาประเด็นที่ผิดปกติ ประเด็นที่ผิดธรรมดา ประเด็นที่ขัดแย้งหรือทศนะใหม่ ๆ เป็นต้น
4. เพื่อเป็นการพัฒนา เช่น นำเอาผลจากการศึกษาในขั้นตอนหนึ่งไปใช้ให้เป็นประโยชน์กับในอีกขั้นตอนหนึ่ง เป็นต้น
5. เพื่อเป็นการขยายให้งานวิจัยมีขอบข่ายที่กว้างขวางมากขึ้น

วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) จำแนกเป็นสองลักษณะ คือ การประยุกต์ลักษณะเดี่ยว (Single Application) และการประยุกต์ลักษณะพหุ (multiple application) โดยการผสมนั้นเกิดขึ้นภายในขั้นตอนของการวิจัย ซึ่งกระบวนการที่นักวิจัยที่ใช้

อาจเป็นเชิงปริมาณ แต่การรวบรวมข้อมูลอาจเป็นเชิงคุณภาพหรือในทางกลับกันหรือข้อมูลที่รวบรวมมาอาจเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพแต่อาจวิเคราะห์ให้เป็นเชิงปริมาณด้วยการปรับข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นเชิงปริมาณหรือข้อมูลเชิงปริมาณแต่วิเคราะห์ให้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการปรับข้อมูลเชิงปริมาณให้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการศึกษาผู้วิจัยรวบรวมและสรุปได้ ดังนี้

ปิยะดา พูลทาจกร (2543 : ช-ค,1-2,6-34) ได้ทำการประเมินมาตรฐานโรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏเชียงใหม่แบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏเชียงใหม่แบบมีส่วนร่วมตามมาตรฐานการดำเนินงานระดับประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติประชากรประกอบด้วยนักเรียน 240 คน ผู้ปกครอง 240 คน ครู 17 คน และผู้บริหารโรงเรียน 2 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนแบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ร้อยละ และการบรรยายข้อมูลตามสภาพผลการวิจัยสรุปผลได้ ดังนี้

1. มาตรฐานด้านคุณภาพนักเรียนปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ จำนวน 9 มาตรฐาน คือ นักเรียนมีความรู้ตามระดับการศึกษา มีความสามารถในการใช้ภาษา การคิดแก้ปัญหา การแสวงหาความรู้การปฏิบัติงานชีวิตประจำวัน การอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยวิถีทางประชาธิปไตย มีสุขภาพทางกายตามเกณฑ์ มีคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เห็นคุณค่าอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปวัฒนธรรมและความภูมิใจในความเป็นไทย
2. มาตรฐานด้านกระบวนการปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ จำนวน 9 มาตรฐาน คือ โรงเรียนมีการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนา จัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน วางแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่นจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนรู้และทำงานร่วมกันโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม จัดการเรียนการสอนโดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่ดี ต่อสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จและประเมินนักเรียนครบทุกด้านอย่างต่อเนื่อง ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม

3. มาตรฐานด้านปัจจัย ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์จำนวน 5 มาตรฐาน คือ มีการดำเนินงานด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน สภาพโรงเรียน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง แหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานที่ไม่ใช่ต้นสังกัด การรณ แก้วกันยา (2545 : 21) ได้ทำศึกษาการพัฒนาการประเมินผลภาคปฏิบัติงานด้วย ตัวอย่างงานวิชาวงจรพัลส์และสวิตซิง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ กรมอาชีวศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ โดยทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มแรก 5 คน กลุ่มที่สอง 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มเก่ง 10 คน กลุ่มอ่อน 10 คน ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ตัวอย่างงานวิชาวงจรพัลส์และสวิตซิงที่พัฒนาขึ้นคือ วงจรควบคุมความเร็วดีซีมอเตอร์ มีค่าความสอดคล้องกับหัวข้อที่เป็นตัวแทนงาน เท่ากับ 1.00 ค่าความสอดคล้องระหว่างใบงานทดลองภาคปฏิบัติกับจุดประสงค์รายวิชา เท่ากับ 1.00 ค่าความสอดคล้องประเด็นในการวัดกับความเหมาะสมของคะแนนของแบบสังเกตการปฏิบัติงาน มีค่าระหว่าง 0.75 ถึง 1.00 ค่าความเที่ยงของแบบประเมินมีค่าระหว่าง 0.77 ถึง 1.00 เกณฑ์การประเมินผลจากแบบสังเกตและใบงาน ด้านการเลือกใช้และการระวังรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความสามารถทำงานด้วยความปลอดภัยผลงานสำเร็จมีคะแนนจุดตัดเท่ากับ 6, 9, 24, 8, 25 และ 82 ตามลำดับและมีค่าความเที่ยง 0.99

ชำนาญ อยู่แพ (2544 : 26) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี มีกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูอาจารย์ จำนวน 270 คน ใช้แบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่าใน 9 ด้าน จำนวน 55 ข้อ อำนาจจำแนก .64 ถึง .91 และมีค่าความเชื่อถือ .98 ผลการศึกษา พบว่า

1. ข้าราชการครูในสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ด้านการวัดผลการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เป็นมาตรฐาน ด้านสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้และกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการบริหารและการจัดการตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ ด้านครูอาจารย์ ด้านสื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร

2. ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ การศึกษาโดยภาพรวมและในรายด้านมากกว่าครู อาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

3. ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในประเภทของสถานศึกษาต่างกัน มีความเห็นว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน คือ ด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านสื่อการศึกษา และเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เป็นมาตรฐาน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในปฏิบัติการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ และกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านองค์ประกอบอื่น ๆ แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

4. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนางานรับผิดชอบมีมาก การพิจารณาความดีความชอบ ไม่ยุติธรรมงบประมาณมีน้อยขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยเฉพาะวิชาปฏิบัติ บุคลากรขาดความรู้และประสบการณ์ในการวัดประเมินผล บุคลากรในสถานศึกษามีภาระ รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมากและขาดการประสานงานกับชุมชน

จากรูวรรณ เกษมสุข (2544 : 29) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพ อาชีวศึกษา ด้านกระบวนการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร หัวหน้าคณะหัวหน้าแผนกวิชาและครูอาจารย์ จำนวน 264 คน ใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .40 ถึง .82 และความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ เท่ากับ .98 ผลการศึกษา พบว่า

1. บุคลากรโดยรวมมีความคิดเห็นว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามมาตรฐานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4 มาตรฐาน คือมาตรฐานที่ 7 มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานที่ 4 ส่วนมาตรฐานที่มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ 1 และมาตรฐานที่ 5

2. บุคลากรมีบุคลิกภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นว่า การปฏิบัติตามมาตรฐาน คุณภาพอาชีวศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและ 6 มาตรฐาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่ามีการปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าว

มากกว่าครูและหัวหน้าคณะวิชา / หัวหน้าแผนกวิชา แต่ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ในมาตรฐานที่ 6 คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

3. ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพอาชีวศึกษาด้านกระบวนการของ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ทราบนโยบายที่ชัดเจนของสถานศึกษา สถานศึกษาไม่มีการประสานงานกับ สถานประกอบการกับชุมชนสื่อและทัศนูปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ การประเมินความดีความชอบจากสภาพการปฏิบัติงานขาดความน่าเชื่อถือ ชุมชนและท้องถิ่น ไม่เห็นความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนขาดการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลาง และชุมชน

ณรงค์ แก้วสิงห์ (2547 : 29) ได้ประเมินหลักสูตรของวิทยาลัยการอาชีพ จังหวัดร้อยเอ็ด กรมอาชีวศึกษาใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ 55 คน นักเรียนชั้นปีที่ 3 จำนวน 257 คน นักเรียนที่จบแล้ว 57 คน ผู้บริหาร 57 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตรอาจารย์ นักเรียนชั้นปี 3 และนักเรียนที่จบแล้ว เห็นว่าโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านเนื้อหาวิชา อาจารย์ นักเรียนชั้นปี 3 และนักเรียนที่จบ แล้วเห็นว่า โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก นักเรียนชั้นปี 3 และนักเรียนที่จบแล้ว เห็นว่าโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านการวัดผลประเมินผลอาจารย์ นักเรียน ชั้นปี 3 และนักเรียนที่จบแล้ว เห็นว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางด้านผลผลิตอาจารย์ นักเรียนชั้นปี 3 และนักเรียนที่จบแล้ว เห็นว่าโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก

อนงค์ พิษสิงห์ (2541 : 30) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อการมี รายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 24 คน ครูที่ปรึกษาโครงการ 84 คน นักเรียนที่เข้า ร่วมโครงการ 283 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86, 0.85, 0.92 ตามลำดับสรุปผลได้ ดังนี้

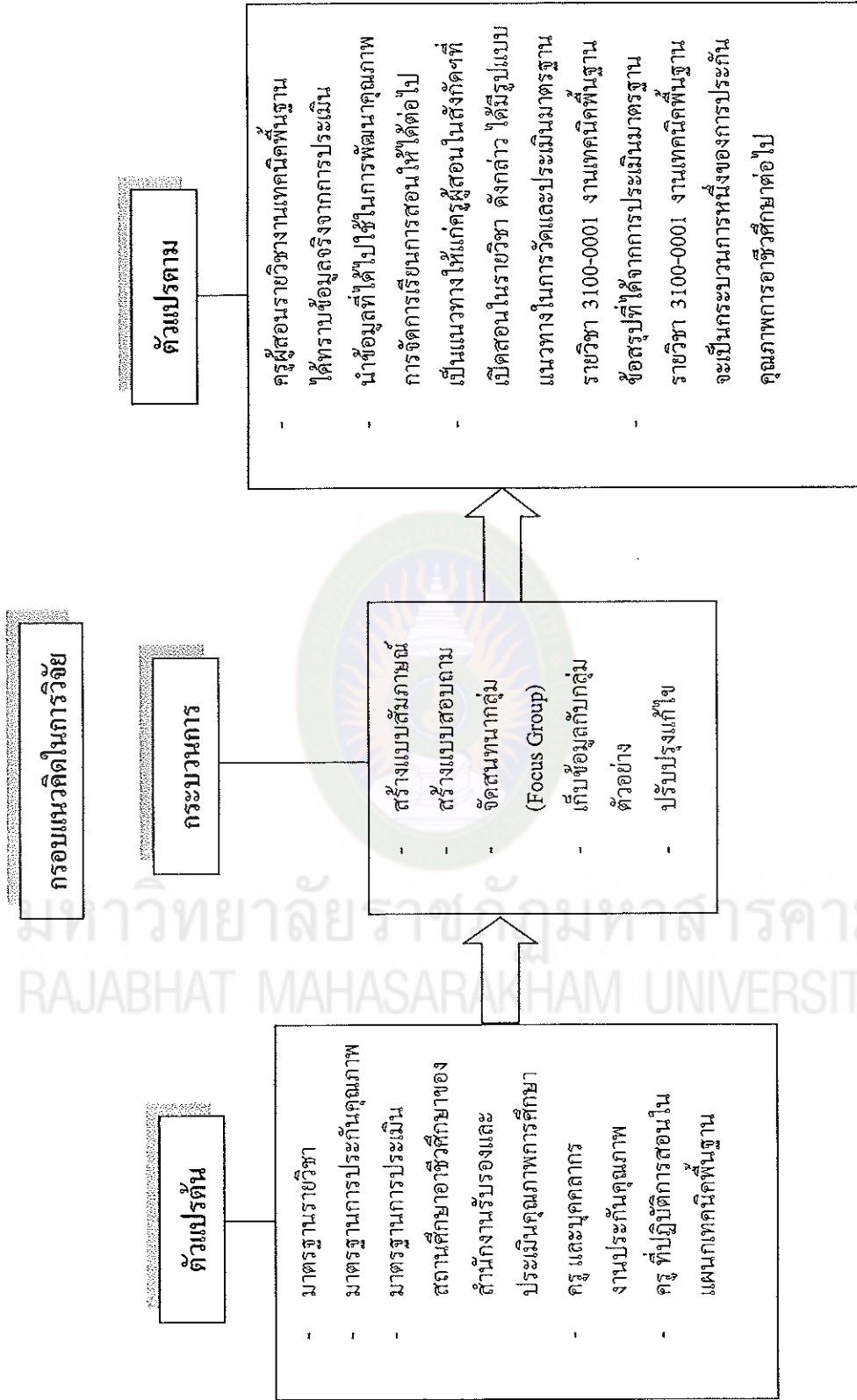
ด้านสภาวะแวดล้อม เห็นว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ โครงการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านปัจจัยในการดำเนินโครงการเห็นว่าได้รับการสนับสนุน แหล่งเงินทุนน้อยไม่เพียงพอ ด้านการดำเนินโครงการเห็นว่าการดำเนินโครงการของ คณะกรรมการมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ด้านผลการดำเนินโครงการเห็นว่าการดำเนิน โครงการประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมากตรงตามวัตถุประสงค์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า รูปแบบของการประเมินมาตรฐานนั้น มีหลายรูปแบบ อาทิ การประเมินหลักสูตร การประเมินโครงการ การประเมินและพัฒนา

โบราณ ซึ่งเหล่านี้ก็ล้วนแล้วมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อเท็จจริงของตัวชีวิตในด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะได้นำไปพิจารณาหาวิธีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน ปรับปรุงเป้าหมายการทำงาน พัฒนาผลผลิตรวมให้มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ จากการศึกษารูปแบบการประเมินทั้งหลายเหล่านี้แล้ว ผู้วิจัยมีความมั่นใจว่าจะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในงานวิจัยนี้ได้เป็นอย่างดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย